

MIQUEAS

(Miquéa)

Miquéa nüxü nixu nax Tupana tá
napoxcuxü ga Chamáriaciüâxgü

1 ¹Rü yexguma Yudáanecüâxarü
âëxgacügü yixigügu ga Yotáü rü
Acáa rü Echequía, rü yexguma nixí ga
Cori ya Tupana ga Miquéa ga
Morechécüâxü nawéâxü ga yema
Chamáriaciüâxgücax rü
Yerucharéüciüâxgücax tá ínguxü. ²Rü
ñuxüchi nüma ga Miquéa rü ñanagürü:
—iPa Guxüma i ñaa Nachixüânearü
Ëanecüâxgüx, rü Pa Guxüma i Duüxügü i
Ñaa Nachixüânewa Ngëxmagüxüx, rü
iperüxîñüe i ñaa ore! Rü nüma ya Cori
ya Tupana rü napata ya üünenewa pexü
nixugüchiga.

.....

⁵¿Rü tüxcüü pexü nixugü? Rü pexü
nixugü erü nüma rü nüxü nacüax i
ngëma chixexü i pexüxü rü tama naga
nax pexîñüexü i pemax, Pa Acóbutaagü
i Iraétanüxügüx. Rü bexmana pema rü
ñaperügügü: “¿Rü ngextá nixí i tama
Tupanaga taxîñüexü i toma i
Iraétanüxügü?” ñaperügügü. Rü pemaxä
nüxü chixu rü yima ñane ya
Chamáriawatama nixí. Rü pema rü

bexmana ñaperügügü: “¿Rü ngextá nixí
i tupananchicüñaxägüxü
ticuaxüügüxü?” ñaperügügü. Rü
pemaxä nüxü chixu rü
Yerucharéüwatama. ⁶Rü ngëmacax i
nüma ya Cori ya Tupana rü ñanagürü:
“Yima ñane ya Chamária rü tá naga
chapogü rü naxtapüxgü i nügüétügu
yixixüxica tá ngëma tadau. Rü ngëma
nachica rü naanexü tá nananguxuchi rü
úbagü naga natogü. Rü yima nutagü ya
namaxä ínapoxegune ya yima ñane, rü
tá ngatexügu nawoonemare. Rü
ngëmaâcü tá nangox ya yima nutagü ya
naxtapüxarü ügü. ⁷Rü guxüma i ngëma
norü tupanachicüñaxägü rü tá nipue rü
tá ínaga i ngëma norü naigü i namaxä
natupanaâxgüxü. Rü ngëma diëru i
ngëma Iraétanüxügü norü
tupanachicüñaxägüxü namaxä
icuaxüügüxü, rü norü uanügü rü
nachixüânewa tá nananagü nax ngëma
norü tupanachicüñaxägüxü namaxä
yacuaxüügüxü”, ñanagürü ya Tupana.

Miquéa rü norü ngechaümaxä naxaxu

⁸Rü ngëmacax taxü i chorü
ngechaümaxä tá chaxaxu, rü ngearü

chapatuáxê rü ngexchiruxe tá chixü, rü airu i dauxchitacüãxrüxü tá chaxaxu rü weri i abetrúxacürüxü aita tá chaxü.

⁹Erü ngëma Chamáriacüãxgüarü guxchaxü rü nataxüchi rü taxúema tanamexêê. Rü yima ñane rü tagutáma wena noxrürüxü nixí. Rü ngëma norü guxchaxü rü Yudáanewa nangu rü ñuxmata nawa nangu ya yima ñane ya Yerucharéü i chautanüxügü nagu áchiüne.

.....

Ore i ãëxgacügü i chixri duüxügümaxã icauxgüxüchiga

2 ⁶Rü pemax, Pa ãëxgacügü i Chixri Chorü Duüxügümaxã Icauxgüxüx, rü ñaperügügü: “Tama torü me nixí i tomaxã nua nüxü cuyarüxu i ngëma ore i chixexü. Erü ngëma guxchaxü i nüxü quixuxü rü tagutáma towa nangu.

⁷¿Ëxna toma i Iraétanüxü nax tixígüxü rü Tupana rü chixexü tomaxã naxuegu? ¿Ëxna ya Tupana rü marü nüxü narüxo nax yaxna tomaxã naxínüxü? ¿Rü ngëmaäcü ëxna yixíxü i nacüma ya Tupana? ¿Tama ëxna i tüxü nangüxêêxü i ngëma Tupanaarü ore ya yíxema aixcüma mea nagu maxêxe?”

ñaperügügü. ⁸Natürü ga Tupana rü ñanagürü pexü: “Pemax, Pa ãëxgacügüx, rü namaxã perüxuanü i ngëma chorü duüxügü rü chixexü namaxã pexü. Rü yíxema churaragü i daiwa ne íxe rü tataãxégü erü nagu tarüxínüe rü tümapatawa rü marü taxuxütáma taxacürü guxchaxü tüxü nangupetü. Natürü ngëxguma ítangugügu rü pemax rü tüxna penapu i ngëma tümachiru i tatanüxü. ⁹Rü

yíxema yutegüxe rü pema nax ãëxgacügü pixígüxü rü tüxna penapu ya yima tümapata ya nügümaxã tüxü wüxicane. Rü yíxema tümaxacügü rü ngëmaäcü tüxü pengepatagüechaxêê erü tüxna penapu i ngëma chorü ngüxêê i tüxna chaxãxü. ¹⁰iRü êcü ipechigü rü ípechoxü i nua! Erü ñaa ñane rü taxütáma nawa pengexmagü. Erü ngëma chixexü i nua pexüxü rü nataxüchi, rü ngëmacax i guxüma i ñaa ñane rü nachixe. ¹¹Rü ngëxguma chi ínanguxgu i wüxi i orearü uruñneta i doraxümare ixuxü, rü ñaxgu: ‘Rü ñuxma rü choma rü chanaxunagü rü marü name i peyaxaxüxü i bínu rü tooma i axchiügü’ ñaxgu, rü pexçax rü ngëma nixí i wüxi i mexüma i orearü uruxü ixíxü”, ñanagürü ya Tupana.

.....

Chixexü i ãëxgacügüchiga

3 ¹iRü iperüxínüe, Pa Iraétanüxügüarü ãëxgacügüx! ¿Rü tama ëxna pexna naxüxü nax nüxü pecuãxü i taxacü nixí i mexü rü taxacü nixí i chixexü? ²⁻³Natürü i pemax rü naxchi pexai i ngëma mexü rü perü me nixí i ngëma chixexü. Rü pema rü ñoma woca imáxürüxü pixígü namaxã i chorü duüxügü. Rü pema rü ñoma woca icauxchaxmüxürüüãcü namaxã ipecuax. Rü peyacuãixgü rü ñoma namachi i íxraxügu chexexü nax imuxraxürüxü namaxã pechopetü i ngëma chorü duüxügü. ⁴Rü wüxi i ngunexü rü tá nüxna pecagü ya perü Cori ya Tupana natürü i nüma rü taxütáma pexü nangãxüga. Rü ngëxguma i nüma rü tá pexchaxwa inicux nagagu i ngëma

chixexũ i pexũgũxũ. ⁵Rũ ngẽma chorũ duũxũgũ rũ nacũma i chixexũgu naxĩ nagagu i ngẽma orearũ uruũgũneta i doramaxã nangũexẽxũ. Rũ yĩxema naxũwemũxe rũ taãxẽ tũmamaxã naxuegu. Natũrũ yĩxema tama naxũwemũxe rũ dai tũmamaxã naxuegu.

.....

¹¹Rũ daa ãanearũ ãẽxgacũgũ i guxchaxũarũ mexẽeruxũ rũ ngẽma nũxũ naxũtanũxũgaxica naxĩnũ. Rũ ngẽma chacherdótægũ rũ ngẽxguma nũxũ tanaxũtanũguxicatama tũxũ nangũexẽxẽ. Rũ ngẽma orearũ uruũgũ rũ ngẽxguma nũxũ naxãtanũgu rũ taãxẽruxũ i orexũ nixu. Natũrũ guxũma i nũmagũ rũ ñanagũrũgũneta: “Rũ Cori ya Tupana rũ nataxũtagu rũ taxuxũtãma i chixexũ tũxũ nangupetũ”, ñanagũrũgũneta. ¹²Rũ ngẽmacax, Pa ãẽxgacũgũx, rũ pegagu tá nixĩ nax ïchicũxũ yangũxuchixũ rũ nachipexica ngẽma inuãgũxũ ya yima ñane ya Yerucharẽũ ya m̃xpũne ya Chioũwa ngexmane. Rũ yima m̃xpũne ya Tupanapata nawa ngexmane rũ wũxi i naane i ngẽxma rũxũmarexũrũxũ tá nixĩ.

**Tupana rũ tá duũxũgũxũ
inarũngũxmũexẽxẽ**

4 ¹Rũ yixcũra rũ tá nawa nangu nax yima m̃xpũne ya Tupanapata naxũne rũ tá guxũnema ya naĩgu ya m̃xpũnegũarũ yexera natachiga. Erũ ngẽma Tupanapatawa tá naxĩ i guxũma i nachixũanecũãxgũ i duũxũgũ nax nũxũ yacuãxũũgũxũcax. ²Rũ muxũchixũtama i duũxũgũ tá ngẽma nangugũ rũ ñanagũrũgũ tá: “iRũ nua pexĩ rũ ngĩã

daa m̃xpũnewa daxũ taxĩgũ nax nawa ingugũxũcax ya yima Iraétanũxũgũarũ Tupanapata nax nũma tũxũ nangũexẽxũcax i ngẽma mexũ i nacũma nax ngẽmagu ïxĩxũcax!” ñanagũrũgũ tá. Erũ daa m̃xpũne ya Chioũwa tá nixĩ ya Cori ya Tupana i tũxũ nangũexẽxũ. Rũ Yerucharẽũwa tá nixĩ i ne naxũxũ i norũ ore. ³Rũ nũma ya Cori ya Tupana tá nixĩ i namexẽẽãxũ i nachixũanegũarũ guxchaxũgũ rũ woo i ngẽma nachixũanegũ i yãxũwa ngẽxmagũxũarũ guxchaxũgũ. Rũ ngẽma duũxũgũ rũ aiegumũaneruxũ tá nayaxĩgũxẽxẽ i norũ taragũ, rũ yima norũ wocaegũ, rũ trĩguarũ buxrxũ tá nayaxĩgũxẽxẽ. Rũ taxuxũtãma to i nachixũane rũ wena naxãxnegũ nax togũmaxã nũgũ nadãixũcax rũ taxũtãma texẽ tanangũexẽxẽ i daixchiga. ⁴Rũ guxãtãma taxũtãma muũeãcũ tamaxẽ. Rũ wũxĩxechigũ rũ tá tũmaarũ úbapechitagu, rũ tũmaarũ iguérapechitagu tarũngũ. Rũ ñaa ore rũ noxrũtama nixĩ ya yimã Cori ya Tupana ya guxãtũwa ïcũ. ⁵Rũ ngẽma togũ i nachixũanecũãx i duũxũgũ rũ woo noxrũtama tupanagũnetaga naxĩnuegu, natũrũ i yixema rũ guxũgutãma naga taxĩnue ya yimã tóru Cori ya Tupana.

**Tupana tá ñananguxũxẽxẽ i
norũ duũxũgũ**

⁶Rũ nũma ya Cori ya Tupana rũ ñanagũrũ: “Yixcũra rũ tá nachixũanecax chanawoeguxẽxẽ i ngẽma chorũ duũxũgũ i Iraétanũxũgũ. Rũ wũxiwa tá chanangexmagũxẽxẽ i ngẽma noxri to ga nachixũanegu woonexũ rũ turaexũ rũ ipaexũ. ⁷Rũ ngẽma woeguxũmaxã wũxigu namaxã i ngẽma Yerucharẽũwa

yaxtügüxümaxã tá wena ichanachixëxë i wüxi i nachixüane i poraxü. Rü choma ya Tupana rü guxügutáma namaxã ichacuax i ngëma chorü duüxügü nawa ya yima maxpúne ya Chióü. ⁸Rü cumax, Pa Yerucharéü i Iraétanüxügüarü Poxüchicaxü Ixíe i Maxpúne ya Chióüwa, rü wena táxarü guxü i Iraéanearü íanegüétüwa cungexma rü cuwa tá nixí i nangexmaxü i ñaa nachixüanearü ãëxgacüpata”, ñanagürü ya Tupana.

.....

**Tupana rü tá Iraétanüxügüxü
naxüarü ãëxgacüãx**

5 ²Rü cumax, Pa Beréü i Efráta íxíex, rü woo wüxi ya ñane ya íxrane quixí natanüwa ya guxünema ya Yudáanecüãx ya ñanegü, natürü cugu tá nixí i nabuxü ya yimá Iraéanecüãxgüarü ãëxgacü ya woetama marü ngëxmaechacü. ³Rü ñuxma ya Cori ya Tupana rü norü duüxügüna nixügachi nax norü uanügü namaxã icuáxüçax ñuxmatáta naxíracacü i ngëma nge i wüxi ya ngíne tá ngíxü ngëxmacü. Rü ngëxguma tá nixí i ngëma Iraétanüxügü i to i nachixüanegügu woonexü rü tá nachixüanecax nawoeguxü nax wüxiwa nangexmagüxüçax namaxã i natanüxügü ga nachixüanewatama yaxtügüxü. ⁴Rü nüma ya yimá Iraétanüxügüarü ãëxgacü ya ínguchaücü rü Cori ya Tupanaartü poramaxã rü norü üünemaxã tá ngëma norü duüxügümaxã inacuax. Rü ngëma norü duüxügü rü taxucaxtáma namuüe erü guxütáma i duüxügü i ñoma i naanewa ngëxmagüxü rü tá Cori ya Tupanaxü nicuaxüxügü. ⁵Rü nüma ya yimá ãëxgacü rü tá nanangüxmüexëxë i duüxügü. Rü

ngëxguma ngëma Achíriaanecüãxgü tachixüanegu chocuxgu rü ãëxgacüpatagügu chocuxgu rü yimá ãëxgacü rü naxütawa tá nanamugü i 7 i duüxügüarü dauruügü rü 8 i ãëxgacügü nax nüxü naporamaegüxüçax. ⁶Rü nümagü rü norü taramaxã tá nixí i Nimróchixüane i Achíriamaxã inacuaxgüxü. Rü tá tüxü ínanguxüxëxë naxmëxwa i ngëma Achíriacüãxgü i tóru naanegu chocuxü rü tüxna yapugüxü.

.....

**Ngëma Cori ya Tupana
duüxügüaxü naxwaxexü**

6 ⁶¿Rü taxacümaxã tá nüxü chayarücuaxüxü ya yimá Cori ya Tupana ya daxücüãx? ¿Ëxna wocaxacü i wüxi i taunecü nüxü ngëxmaxü tá naxçax chiguxü nax ngëmamaxã nüxü chicuaxüüxüçax?

.....

⁸Rü nüma ya Cori ya Tupana rü marü cumaxã nüxü nixu, Pa Duüxüx, i taxacü nixí i napëxewa mexü rü taxacü nixí i ngëma cuxü nanaxwaxexü. Rü ngëma cuxü nanaxwaxexü nixí nax mexü cuxüxü rü quixaixcümaxü rü tama cugü quicuaxüxüãcüma naga cuxínüxü ya curü Tupana.

.....

**Iraétanüxüarü ãëxgacügü rü chixri norü
duüxügümaxã inacuax**

7 ²Rü ñoma i naanewa rü marü nataxuma i duüxü i mexügu rüxínüxü rü Tupanamaxã ixaixcümaxü. Rü ngëxguma guxchaxü ngëxmagu, rü guxüma rü ínamemare nax nügü nadaixü. Rü wüxichigü rü naxçax nadau nax

ñuxãcü guxchaxũ toguexax naxũxũ. ³Rü nümagü rü nüxũ nicuaxüchi nax naxügüãxũ i guxchaxũgü. Rü ngëma ãëxgacügü rü naxcax ínacagü nax nüxũ naxütanügüaxũ. Rü ãëxgacügü i guxchaxũarü mexëëxũ rü ngëma nüxũ naxütanüxũétüwaama naxü. Rü ngëma ãëxgacügü i nachixũanemaxã icuaxgũxũ rü tümamaxã inacuaxgü ya norü duëxëgü i ngëma nüma nanaxwaxexũãcüma, rü ngëmaãcü nanachixexëxë ya norü ñane.
.....

⁶Rü ngëma nanegü rü tauxütáma nanatüga naxínüe, rü ngëma ingexũ i naxacügü rü naémaxã tá nanue. Rü ngëma naneãxgü rü naxëgüchi tá naxai. Rü ngëma tümaarü uanü ixíxgũxũ rü tümatanüxütama nixígü.

Tupana rü tüxũ narüngüxëë

⁷Natürü i chomax rü Cori ya Tupanaarü ngüxëëcax tá chadau. Rü

tá nagu chayaxõ ya yimá Tupana ya chorü poxũruxũ ixĩcü, erü nüma rü tá choxũ naxínü. ⁸Pa Torü Uanügüx itaxú i petaãxëgũxũ nax guxchaxũ toxũ ngupetũxũ! Erü woo itayayixgu rü wena táxarü ítarüdagüama. Rü woo éanexũwa tangexmagügu i ñuxmax, rü nümatama ya Cori ya Tupana rü torü omü nixĩ. ⁹Rü aixcüma chixexũ taxü Cori ya Tupanapexewa, rü ngëmacax ñuxma nax toxũ napoxcuexũ rü tá yaxna namaxã taxínüe. Rü nüma rü tá toxũ ínapoxũ nüxna i guxũma i torü uanügü, rü tá nanapoxcue naxcax i ngëma chixexũ i tomaxã naxügũxũ. Rü nüma ya Tupana rü tá éanexũwa toxũ ínanguxũxëxë rü ngóonexũwa tá toxũ nagagü. Rü tá toxũ nanawëx nax ñuxãcü torü uanügũxũ naporamaexũ —ñanagürü ga Miquéa.
.....